

mellem fabriktilsynets laboratorium og de nævnte andre laboratorier er til fordel for alle parter.

Iøvrigt viser erfaringerne fra det sam-arbejde, der i de forløbne år har bestået med tilsvarende institutioner i de andre nordiske lande, at disse på dette område i udstrakt grad kan supplere hinanden, og at det enkelte land kan nyde godt af de andre landes undersøgelser og i et vist omfang kan spare egne undersøgelser.

Til § 55.

Bestemmelserne i denne paragraf svarer i det store og hele til de regler, der indeholdes i § 39, stk. 1 og 2, i fabrikløven af 1913.

De i paragraffens *stk. 1* indeholdte bestemmelser om tilsynspersonalets adgang til virksomhederne og dets beføjelse til at afæske forklaring og undersøge registre m. m., adskiller sig fra § 39, stk. 1, i den nugældende fabrikløve i følgende henseender:

Medens denne lov betinger tilsynets adgang til et arbejdssted, af at „nogen sammesteds er sysselsat“, og derigennem giver en arbejdsgiver mulighed for at afvise fabriktilsynet blot ved at anføre, at ingen arbejder i virksomheden på vedkommende tidspunkt, foreslår man nu bestemmelsen formuleret således, at tilsynet har adgang til virksomheden, når der blot er rimelig grund til at formode, at der er beskæftiget personer, som er omfattet af loven. En sådan rimelig grund vil ofte foreligge i form af en anmeldelse om, at der arbejdes ulovligt i vedkommende virksomhed.

Det er ikke helt sjældent af interesse for tilsynet at kunne undersøge lønningslister o. lign. for derigennem at få materiale til bedømmelse af, om de gældende arbejdstidsbestemmelser for unge mennesker har været overholdt på virksomheden. Efter fabrikløven af 1913 har tilsynet imidlertid ingen adgang hertil, og det må derfor i sådanne tilfælde, hvor det efter fabriktilsynets opfattelse er nødvendigt at nå til klarhed, anmode politiet om at foretage en undersøgelse og derunder gennemgå lønningslister. For at undgå denne urimelige omvej foreslås det, at arbejdstilsynet i tilfælde, hvor det er af betydning for at konstatere, om en lovovertrædelse har fundet sted, skal kunne kræve sig forelagt anden dokumentation.

Endvidere er der indsat en bestemmelse om, at bøger, registre og lign. skal opbevares på et let tilgængeligt sted på eller ved arbejdsstedet.

Til det oprindelige udkast er der i slut-

ningen af *stk. 1* føjet en bestemmelse om, at tilsynspersonalet er berettiget til at medtage prøver til undersøgelse. En sådan bestemmelse indeholdes i konventionen af 1947 om arbejdstilsyn, og det forekommer naturligt at medtage den i loven.

Stk. 2 svarer til § 30, sidste *stk.*, i den gældende fabrikløve.

Bestemmelserne i *stk. 3* svarer til bestemmelserne i fabrikløvens § 39, *stk. 2*, dog med en enkelt ændring. Den ved fabrikløven pålagte tavshedspligt er meget vidtgående. Som § 39, *stk. 2*, er formuleret, er tilsynet helt afskåret fra at meddele oplysning om de tilsyn undergivne arbejdssteder, med mindre en tjenstlig forpligtelse måtte give hjemmel herfor. Det kan således synes tvivlsomt, om tilsynet kan siges at have en tjenstlig forpligtelse og dermed en ret til at udtale sig overfor ulykkesforsikringsmyndighederne, når disse f. eks. ønsker oplysninger fra tilsynet ved afgørelsen af, om en tilskadekommen arbejder har føje til sagsanlæg mod arbejdsgiveren, og på samme måde kan man rejse det spørgsmål, om den vide formulering af fabrikløvens § 39, *stk. 2*, i virkeligheden ikke hindrer fabriktilsynet i overfor politiet at gå nærmere ind på arbejdsstedernes indretning, selv i de tilfælde, hvor fabriktilsynet har foranlediget en retssag mod vedkommende virksomhed. Men selvom man ser bort fra disse tilfælde, er det i hvert fald givet, at der vil kunne rettes anklage mod fabriktilsynet for lovovertrædelse, hvis det f. eks. ville benytte et indtruffet ulykkestilfælde i en virksomhed til offentlig at advare mod et eller andet forhold, for så vidt det var nødvendigt at give en beskrivelse af visse forhold i virksomheden. Man vil endvidere i vidt omfang være afskåret fra under civile erstatnings-søgsmål at yde sit bidrag til sagens opklaring.

Arbejdsgiverne har formentlig kun krav på, at de inspektioner, som de efter loven skal underkaste sig, ikke benyttes som grundlag for at offentliggøre eller give private meddelelser om forhold i virksomheden, *som med rimelig grund kan forlanges hemmeligholdt*. Bestemmelsen i *stk. 3* er formuleret i overensstemmelse hermed. Under de forhold, der kan forlanges hemmeligholdt, falder enhver forretnings- og fabrikationshemmelighed, men en række andre forhold vil også naturligt falde ind derunder, f. eks. ethvert forhold, der er af konkurrencemæssig betydning. For så vidt der foreligger tvivl om, hvorvidt et forhold i en virksomhed omfattes af den for-nævnte bestemmelse eller ej, bør tvivlen komme arbejdsgiveren til gode, således at